

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ผลจากการพัฒนาชนบทในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดความประจักษ์ได้ว่าการพัฒนาประเทศที่เน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนยิ่งพัฒนายิ่งจนลง ยิ่งพัฒนายิ่งทำลายสิ่งแวดล้อม ทำลายรูปแบบวิถีไทย เกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นของคนในสังคม รวมทั้งปัญหาสังคมตามมา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 – 9 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา โดยมี คน เป็นศูนย์กลาง และเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในสังคม ให้ความสำคัญกับคนยากจนและประชาชนในชนบท ได้มีการรวมตัวกัน และสร้างเครือข่ายชุมชนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อดำเนินการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านเศรษฐกิจและสังคม ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ตลอดจนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาในชุมชนระดับต่าง ๆ ในรูปของการจัดตั้งประชาคมทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ในลักษณะของกลุ่ม องค์กร ชมรม เครือข่าย สหกรณ์ สหพันธ์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเองในการแก้ไขปัญหา โดยพลังปัญญาของคนในชุมชน เพื่อให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อภายนอก (พรหมโชติ ไตรเวช, 2548)

การพัฒนาชนบทด้วยวิธีเดิมที่เคยปฏิบัติ คือ การส่งเสริมการผลิตในเชิงปริมาณ โดยการส่งเสริมการเกษตรพืชเชิงเดี่ยว การใช้ปุ๋ย เครื่องมือ เครื่องจักร การอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก การก่อสร้างอาคาร โรงแรม สนามกอล์ฟ และสถานบริการต่างๆ จึงมิใช่วิธีการพัฒนาชนบทอีกต่อไป เพราะการพัฒนาแบบนี้เป็นการพึ่งพาจากภายนอก เมื่อเกิดปัญหาจากต่างประเทศ ในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ยุคเศรษฐกิจฟองสบู่ ค่าเงินบาทลอยตัวในช่วงปลายปี 2540 เป็นต้นมา จึงส่งผลกระทบต่อประเทศโดยตรงอย่างรุนแรง แต่ในขณะเดียวกันในสังคมชนบท ที่ยังคงมีสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดั้งเดิม กลับไม่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเช่นเดียวกับภาคอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่ เพราะในชุมชนชนบทมีระบบวิถีชีวิตพึ่งพาตนเองมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพอเพียงของประชาชนในชุมชน ที่ยังมีทุนพื้นฐานของชุมชน ได้แก่ความรัก สามัคคี ความเอื้ออาทร และการมีทรัพยากร ในชุมชนอีกมากมายที่คนในชุมชนดูแลรักษา ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ยังคงมีหลงเหลือในสังคมไทยอยู่บางส่วนหนึ่ง แต่คนในชนบทส่วนหนึ่งที่ถูกกลืนตามวัฒนธรรมตะวันตก พฤติกรรมการบริโภคนิยมทำให้เกิดการใช้จ่ายที่มากเกินไป เป็นหนี้สินต่างๆ

มากมายที่ภาครัฐบาลหยิบยื่นให้เช่น กองทุนกู้ยืม สินเชื่อเพื่อการเกษตร เงินกู้ยืม ธกส. โดยที่ประชาชนเหล่านั้น ไม่ได้นำเม็ดเงินเหล่านี้ไปใช้เพื่อการเกษตร แต่ซื้อวัตถุดิบต่างๆ แทน เกิดปัญหาขึ้นมา คือ เกษตรกรไทยจนลง ไม่เกิดการกระบวน การแก้ปัญหาที่แท้จริงจากต้นเหตุ แต่แก้จากปลายเหตุมากกว่า (พรหมโชติ ไตรเวช, 2548) การพัฒนาชนบทที่ผ่านมา เกิดปัญหามากมาย ทั้งในเรื่อง การกระจายรายได้ที่แย่งลง สังคมขาดระเบียบ นิยมวัตถุ สถาบันครอบครัวและชุมชนล่มสลาย ภูมิปัญญาของประเทศถูกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายและเสื่อมโทรมลง ความสามารถในการพึ่งตนเองน้อยและกลายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม บทบาทของภาคชนบทและการ เกษตร จึงเป็นทางออกของการแก้ปัญหาให้กับสังคมไทย เศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง จึงถูกประกาศเป็นนโยบายสำคัญเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ (รังสรรค์ ปิติปัญญา, 2541)

กิจกรรมการออมทรัพย์ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้หลักคิด เรื่อง “การพึ่งตนเอง” ของชุมชน โดยนำหลักคิดมาพัฒนาเกิดเป็นกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ได้แก่ เครดิตยูเนียน สหกรณ์ออมทรัพย์ สัจจะออมทรัพย์ เป็นต้น เพื่อระดมทุนภายในชุมชน ให้เกิดกิจกรรมร่วมกันที่หลากหลายในชุมชน เช่น ธนาคารชุมชน สวัสดิการชุมชน และเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น ในกรณีของภาคตะวันออก เฉียงเหนือ มีองค์กรชุมชนที่ดำเนินงาน จัดกิจกรรมทั้งสวัสดิการชุมชน เศรษฐกิจชุมชน โดยสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชนร่วมกัน ได้แก่ สหกรณ์ชาวไร่อ้อยและสหกรณ์การเกษตรทุ่งนางแนว จังหวัดขอนแก่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินกิจกรรมออมทรัพย์บ้านนาทุ่ง เริ่มต้นจากแกนนำ นายไพฑูรย์ ผางคำ และนายทวีศักดิ์ พุดเส็ง ระดมทุนในหมู่สมาชิก เกิดกิจกรรมออมเงิน เพื่อช่วยเหลือกันในยามเดือดร้อน และให้สมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพ ต่อมาจึงร่วมกันก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2541 มีพัฒนาชุมชนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ต่อมากลุ่มเห็นปัญหาต่างๆ ของชุมชนที่เกิดขึ้นจึงมีแนวคิดในการสร้างงานสร้างอาชีพในชุมชน ได้เกิดกิจกรรมต่างๆ ขึ้น จนกระทั่งมีโครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทเข้ามา กลุ่มจึงยกเลิกการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ให้สมาชิกใช้บริการกับกองทุนหมู่บ้านและเปลี่ยนแนวทางเป็นกิจกรรมต่างๆ เช่น จัดสร้างโรงสีชุมชน เพื่อรับสีข้าวเปลือกจากสมาชิก นำมาแปรรูปเพิ่มมูลค่า การจัดสร้างโรงปุยชีวภาพ การจัดรถชุมชนให้บริการแก่สมาชิก ตั้งร้านค้าชุมชน รวมทั้งการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้กลุ่มดำเนินการได้ เพราะเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกร่วมกันระดมทุน สำหรับกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในชุมชนบ้านนาทุ่งนี้ เป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์กับชาวบ้าน คือ กิจกรรมโรงสีชุมชน ทำให้สมาชิกมีรายได้จากกิจกรรมนี้เพิ่มขึ้น

โรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง เป็นโรงสีที่เกิดจากการรวมกลุ่มในกิจกรรมออมทรัพย์และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มและคนในหมู่บ้าน เพราะหมู่บ้านนาทุ่ง ประกอบอาชีพทำการเกษตร โดยการทำนาเพื่อบริโภค จำหน่าย เป็นอาชีพหลัก รายได้ส่วนใหญ่จึงมาจากการทำนา จำหน่ายข้าวเปลือกและนำเข้าโรงสีแปรรูป โดยกิจกรรมโรงสีชุมชน ก่อตั้งในปี 2544 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (SIF) ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรครบวงจร (โรงสีและพ่อแม่พันธุ์สุกร) และในปี 2546 ได้รับงบประมาณสนับสนุนตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโรงสีชุมชน ให้สามารถรองรับผลผลิตของสมาชิกและคนในชุมชนได้มากขึ้น

ปัจจุบัน โรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง เป็นโรงสีที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ในการช่วยเหลือคนในชุมชนให้สีข้าวเปลือกได้ในอัตราที่ยุติธรรม และสามารถแปรรูปข้าวจากการทำเกษตรอินทรีย์ของสมาชิกเพิ่มมูลค่าสินค้า เป็นข้าวหอมมะลิและข้าวกล้องหอมมะลิแท้ 100 % ปลอดภัยมี ใช้ชื่อตรา “ไทรทอง” ได้รับการคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับ 3 ดาว ประเภทอาหาร ในปี 2547 ออกจำหน่ายในชุมชนระดับอำเภอ จังหวัดและฝากขายในตลาดกรุงเทพฯ ซึ่งได้มีการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น สถานที่ในการเก็บผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาข้าว เป็นการลดปัญหาทางการตลาดที่เกิดขึ้น

จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว จะเห็นว่าโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง ได้มีการดำเนินกิจกรรมขยายให้ใหญ่และเพิ่มประสิทธิภาพให้ดีขึ้น ถือว่าการดำเนินงานของโรงสี ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่ควรจะศึกษาว่า มีสาเหตุหรือปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมนี้ ให้ก้าวหน้าและขยายตลาดได้มากขึ้น และอาจนำไปปรับใช้กับกิจกรรมโรงสีชุมชนอื่นๆ ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐาน ลักษณะผู้นำ ลักษณะสมาชิกกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มของสมาชิกโรงสีชุมชน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับผลการดำเนินงานโรงสีชุมชน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐาน ลักษณะผู้นำ ลักษณะสมาชิกกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มกับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน โรงสีชุมชน

4. เพื่อศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน โรงสีชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทาง ส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมโรงสีชุมชน ให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
2. เป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงสีชุมชนกลุ่มอื่นๆ
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการวิจัยการพัฒนาโรงสีชุมชนและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกโรงสีชุมชน ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกของกลุ่มทั้งหมด 42 คน (เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548)

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

กิจกรรมโรงสีชุมชน หมายถึง การดำเนินการผลิต การแปรรูป และการบรรจุหีบห่อผลผลิตข้าวของสมาชิกโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง

สมาชิกโรงสีชุมชน หมายถึง เกษตรกรที่ปลูกข้าวปลอดสารพิษและถือหุ้นกับโรงสีชุมชนของ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง ซึ่งมีที่อาศัยและพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ใน ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ลักษณะพื้นฐานของสมาชิก ในที่นี้ศึกษา เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม จำนวนอาชีพของสมาชิกกลุ่ม รายได้ทั้งหมด

เพศ หมายถึง สถานภาพ ชาย หญิง ของบุคคลที่เป็นสมาชิกของกลุ่มโรงสีชุมชน

อายุ หมายถึง จำนวนปีของสมาชิกในขณะตอบแบบสัมภาษณ์

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของสมาชิก

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง จำนวนพื้นที่ที่สมาชิกทำการเกษตร

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม หมายถึง นับระยะเวลาตั้งแต่เกษตรกรแต่ละบุคคลยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง จนถึงในขณะตอบแบบสัมภาษณ์

จำนวนอาชีพของสมาชิกกลุ่ม หมายถึง จำนวนอาชีพทั้งหมดที่สมาชิกกลุ่มแต่ละบุคคลทำ

รายได้ทั้งหมด หมายถึง รายได้ที่สมาชิกได้จากการประกอบอาชีพทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของสมาชิกที่ศึกษา ในปี 2548 – 2549 ซึ่งยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย

ลักษณะผู้นำ หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะของผู้ได้รับคัดเลือกจากสมาชิกให้เป็นผู้บริหารงานกลุ่ม ที่เรียกว่า คณะกรรมการ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ทรัพย์ญิกและประชาสัมพันธ์ ของกลุ่มโรงสีชุมชน ได้แก่ คุณสมบัติผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การกระตุ้นให้เกิดการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม การสนับสนุนรายบุคคลและความซื่อสัตย์ของผู้นำ ซึ่งสามารถวัดได้จากความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มโรงสีชุมชน

คุณสมบัติผู้นำ หมายถึง สิ่งที่ผู้นำแสดงออกหรือปฏิบัติเป็นประจำกับสมาชิกเป็นคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นำที่ปฏิบัติอยู่และสมาชิกสามารถรับรู้ได้

การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ลักษณะของผู้นำกลุ่ม เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ ในการธุรกิจ สามารถในการนำข้อดี ข้อจำกัด โอกาสและวิธีการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมกลุ่มโรงสีชุมชน

การกระตุ้นให้เกิดการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม หมายถึง ลักษณะผู้นำ พยายามสร้างความเข้าใจในเป้าหมายและความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานของกลุ่มแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการประชาสัมพันธ์และชักชวนให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

การให้การสนับสนุนรายบุคคล หมายถึง ลักษณะผู้นำในด้านความสามารถในการช่วยเหลือสมาชิกด้วยการใส่ใจรับรู้และตอบสนองต่อความต้องการเป็นรายบุคคลของสมาชิก ส่งเสริมในการพัฒนาระดับความต้องการของสมาชิกให้สูงขึ้น

ความซื่อสัตย์ของผู้นำ หมายถึง ลักษณะผู้นำที่แสดงออกถึงการกระทำสิ่งต่างๆ การไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในทางมิชอบ ไม่คดโกงเอาเปรียบสมาชิกกลุ่ม มีการทำงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้

ลักษณะสมาชิกกลุ่ม หมายถึง คุณสมบัติและลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกของสมาชิกกลุ่มโรงสีชุมชน ที่แสดงหรือปฏิบัติเป็นประจำ วัดจากความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย คุณสมบัติสมาชิกกลุ่ม ความซื่อสัตย์ของสมาชิกกลุ่ม การเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการประเมินผลงานของกลุ่ม

คุณสมบัติสมาชิกกลุ่ม หมายถึง สิ่งที่สมาชิกกลุ่มแสดงออกหรือปฏิบัติเป็นประจำ เป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่เพื่อนสมาชิกสามารถรับรู้ได้

ความซื่อสัตย์ของสมาชิกกลุ่ม หมายถึง ลักษณะของสมาชิกที่แสดงออกถึงสิ่งต่างๆ การไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ไม่คดโกงเอาเปรียบเพื่อนสมาชิกด้วยกันและคณะกรรมการผู้ดำเนินงานในกลุ่ม มีการทำงานร่วมกับกลุ่ม มีการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

การเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลุ่ม ว่ากิจกรรมที่สำเร็จได้ต้องมีการวางแผนและแบ่งงานกันทำ ทางเลือกในกิจกรรมกลุ่มควรมาจากการตัดสินใจของสมาชิกทั้งหมดของกลุ่ม

การประเมินผลงานของกลุ่ม หมายถึง การที่สมาชิกเอาใจใส่และให้ความร่วมมือในการประชุมกลุ่ม เพื่อติดตามผลงานของกลุ่ม การที่สมาชิกจะแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของคณะกรรมการและกิจกรรมกลุ่ม

การบริหารจัดการกลุ่ม หมายถึง ขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงาน การกำหนดระบบงาน ระเบียบ และเทคนิคในการปฏิบัติงาน ให้เกิดความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิผลต่อกลุ่ม ประกอบด้วย การกำหนดรูปแบบและภารกิจของกลุ่ม การจัดสรรเงินของกลุ่ม ความเหมาะสมของบุคคลกับตำแหน่งหน้าที่ ความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ของกลุ่ม การใช้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม การจัดสรรผลประโยชน์ของกลุ่ม การได้รับการยอมรับจากภายนอกกลุ่ม

การกำหนดรูปแบบและภารกิจของกลุ่ม หมายถึง การแบ่งส่วนงาน การกำหนดกิจกรรมของแต่ละส่วนงาน การกำหนดตำแหน่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงาน การกำหนดโครงสร้างและความสัมพันธ์ของงานแต่ละส่วน สร้างระบบงานของกลุ่มให้ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการกำหนดรูปแบบและแผนงานของกลุ่ม วัตถุประสงค์จากความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

การจัดสรรเงินของกลุ่ม หมายถึง การจัดหาเงิน การได้มาซึ่งแหล่งเงินที่นำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดสรรเงินเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม การควบคุมการใช้จ่ายได้ตามที่กลุ่มวางแผนเอาไว้และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดสรรเงินของกลุ่ม วัตถุประสงค์จากความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

ความเหมาะสมของบุคคลกับตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การจัดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้ทำงานตรงกับตำแหน่งและหน้าที่ของงานที่กำหนดไว้ มีจำนวนเพียงพอกับงาน และการให้ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ การดูแลการปฏิบัติงาน และการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานให้กับบุคคลผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม วัตถุประสงค์จากความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

ความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ของกลุ่ม หมายถึง การจัดหา การมีไว้ซึ่ง เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานที่บริการที่เหมาะสม ทันสมัย เพียงพอและมีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้การดำเนินงานได้ผลและเกิดประโยชน์ที่สุด รวมทั้งการดูแลรักษา การซ่อมแซมที่ชำรุด และจัดหามาทดแทนได้ภายในเวลาที่ต้องการ วัตถุประสงค์จากความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

การใช้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม หมายถึง การที่สมาชิกสามารถรับรู้ข้อมูลต่างๆ แล้วนำมาใช้ในการทำกิจกรรมของกลุ่ม การดำเนินงาน การร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมติดตามและดูแลงานของกลุ่ม การร่วมประสานงานและติดต่อกับหน่วยงานอื่น และการร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มวัดได้จากความคิดเห็นของสมาชิก

การจัดสรรผลประโยชน์ของกลุ่ม หมายถึง สิทธิประโยชน์ที่สมาชิก จะพึงได้รับจากการเป็นสมาชิกของโรงสี คือ สมาชิกได้เข้ารับจ้างทำงานในโรงสีชุมชน โดยได้รับค่าตอบแทน เงินปันผลจากการเป็นหุ้นส่วนโรงสีชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากกลุ่ม การประกันราคาการรับซื้อข้าวของโรงสีที่มีต่อสมาชิก วัดจากความคิดเห็นของสมาชิก

การได้รับการยอมรับจากภายนอกกลุ่ม หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการได้รับการยอมรับจากภายนอกกลุ่ม ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน

ผลการดำเนินงานโรงสีชุมชน หมายถึง ผลประโยชน์ที่สมาชิกในชุมชนได้รับ จากโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม วัดจากความคิดเห็นของสมาชิก